

УДК 342.9

Олег МІНЬКО

аспірант кафедри конституційного та адміністративного права, Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна, 69600

ORCID: 0009-0005-1583-1055

DOI: 10.32782/LST/2024-2-5

Бібліографічний опис статті: Мінько, О. (2024). Теоретична характеристика інформаційного забезпечення діяльності органів публічної влади в Україні. *Law. State. Technology*, 2, 26–29. doi: 10.32782/LST/2024-2-5

ТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Метою статті визначено здійснення теоретичної характеристики інформаційного забезпечення діяльності органів публічної влади в Україні як стратегії розвитку держави. Встановлено, що належний рівень реалізації задачі із диджиталізації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, здійснення функцій електронного урядування та інформаційного забезпечення діяльності владних суб'єктів реалізується в межах різноманітних соціальних механізмів, в тому числі шляхом впровадження адміністративно-правових засобів. Зазначено, що інформаційне забезпечення діяльності учасників суспільних правовідносин відбувається в межах закріплених правових механізмів. Зроблено висновок про те, що в наукових публікаціях відбувається певне ототожнення понять «інформаційне забезпечення здійснення функцій держави» та «електронне урядування». Аргументовано, що реалізація інформаційно-аналітичного забезпечення функцій держави часто передбачає створення публічних електронних реєстрів, що є базисом для здійснення задач електронного урядування. Підкреслено, що в сучасному суспільстві відбуваються важливі зміни, де інформаційне забезпечення все більше відіграє більш важливу роль. Оскільки технології та інформаційні процеси швидко розвиваються, термінологія у сфері інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації справді може ставати більш складною. Обґрунтовано, що основними елементами інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації включають: інформаційні технології (IT) для обробки та зберігання інформації, в тому числі електронні бази даних, хмарні технології, програмне забезпечення для автоматизації рутинних процесів; захист інформації через розробку та впровадження заходів безпеки для запобігання несанкціонованому доступу, втрати чи пошкодженню даних, в тому числі кіберзахист, захист від втрати даних, шифрування та інші технічні та організаційні заходи; нормативно-правове регулювання питань із обробки та захисту інформації в органах публічної адміністрації, що може включати в себе закони про захист персональних даних, доступ до інформації, кібербезпеку та інші аспекти; формування процедур та стандартів обробки інформації, зокрема, стандартів якості, забезпечення конфіденційності та доступності даних; навчання та розвиток персоналу та кадрового забезпечення того, щоб персонал органів публічної адміністрації мав необхідні навички та знання для ефективної роботи з інформацією, а також розуміння важливості безпеки даних.

Ключові слова: диджиталізація, електронне урядування, інформатизація, кібербезпека, стандарти.

Oleh MINKO

graduate student of the Department of Constitutional and Administrative Law, Zaporizhzhia National University, 66 Zhukovsky str., Zaporizhzhia, Ukraine, 69600

ORCID: 0009-0005-1583-1055

DOI: 10.32782/LST/2024-2-5

To cite this article: Minko, O. (2024). Teoretychna kharakterystyka informatsiinoho zabezpechennia diialnosti orhaniv publichnoi vlady v Ukraini [Theoretical characteristics of the information security of public authority bodies in Ukraine]. *Law. State. Technology*, 2, 26–29. doi: 10.32782/LST/2024-2-5

THEORETICAL CHARACTERISTICS OF THE INFORMATION SECURITY OF PUBLIC AUTHORITY BODIES IN UKRAINE

The purpose of the article is to implement the theoretical characteristics of the information provision of the activities of public authorities in Ukraine as a strategy for the development of the state. It has been established that the appropriate level of implementation of the task of digitization of the activities of state authorities and local self-government, the implementation of electronic governance functions and information

support of the activities of power subjects is implemented within various social mechanisms, including through the introduction of administrative and legal means. It is noted that the information provision of the activities of the participants in public legal relations takes place within the limits of established legal mechanisms. It was concluded that in scientific publications there is a certain identification of the concepts "information support for the implementation of state functions" and "electronic governance". It is argued that the implementation of information and analytical support of the functions of the state often involves the creation of public electronic registers, which is the basis for the implementation of the tasks of electronic governance. It is emphasized that important changes are taking place in modern society, where information provision increasingly plays a more important role. Since technologies and information processes are developing rapidly, terminology in the field of information provision of public administration bodies can indeed become more complex. It is substantiated that the main elements of information provision of public administration bodies include: information technologies (IT) for processing and storing information, including electronic databases, cloud technologies, software for automating routine processes; protection of information through the development and implementation of security measures to prevent unauthorized access, loss or damage of data, including cyber protection, data loss protection, encryption and other technical and organizational measures; regulatory and legal regulation of information processing and protection issues in public administration bodies, which may include laws on personal data protection, access to information, cybersecurity and other aspects; formation of information processing procedures and standards, in particular, quality standards, ensuring confidentiality and availability of data; staff training and development and staffing to ensure that public administration staff have the necessary skills and knowledge to work effectively with information and understand the importance of data security.

Key words: digitalization, electronic government, informatization, cybersecurity, standards.

Постановка проблеми. Належний рівень реалізації задачі із диджиталізації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, здійснення функцій електронного урядування та інформаційного забезпечення діяльності владних суб'єктів реалізується в межах різноманітних соціальних механізмів, в тому числі шляхом впровадження адміністративно-правових засобів. Інформаційне забезпечення діяльності учасників суспільних правовідносин відбувається в межах закріплених правових механізмів.

Стан наукової розробки. Дослідження питання наукової розробки проблеми приділено дослідження ряду вчених. Зокрема, у наукових розробках О.І. Корчинського встановлюється специфіка здійснення нормативно-правового регулювання інформаційного забезпечення судової діяльності є створення системи електронного судочинства (Корчинський, 2016). В межах публічно-управлінських відносин окремих напрямом особливої актуальності мають питання створення умов для створення можливостей прояву волевиявлення та участі у виборах через електронні інформаційні реєстри (Корчинський, 2016).

Питання забезпечення ефективності інформаційного забезпечення виборчих прав розглядалися у публікаціях А.В. Басалаєвої (Басалаєва, 2016: 44-49), Ю.А. Волкової та Ю.О. Легези (Волкова, Легеза, 2022: 117-120)]. Узагальнення здійснення інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування здійснено у дисертації Г.О. Блінової (2019 р.) (Блінова, 2019).

Отже, необхідно зробити висновок про те, що в наукових публікаціях відбувається певне отождолення понять «інформаційне забезпечення здійснення функцій держави» та «електронне урядування». Реалізація інформаційно-аналітичного забезпечення функцій держави часто передбачає створення публічних електронних реєстрів, що є базисом для здійснення задач електронного урядування.

Метою статті визначено здійснення теоретичної характеристики інформаційного забезпечення діяльності органів публічної влади в Україні як стратегії розвитку держави.

Виклад основного матеріалу. Певною мірою відмінність підходів простежується у публікаціях А.І. Таїрова, який обґрунтував авторське визначення поняття «електронного уряду» як сукупності організаційно-технологічних елементів системи публічного управління, що пов'язується як із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, так і із запровадженням відмінного унікального ставлення урядовців до створення культури комунікаційних зв'язків та філософії урядування, що має бути впроваджено до сфери надання адміністративних послуг у персоніфікованому електронному вигляді (Таїров, 2010: 42-45).

Міркування щодо встановлення змісту електронного урядування здійснено у публікаціях та дисертаційному дослідженні Р.А. Коваль, де зазначено, запровадження процесів диджиталізації здійснення функцій держави має розглядатися як процес адаптації державного управління, що є необхідним в конкретних історико-правових умовах, та реалізації форм безпосередньої демократії. Саме через форми

інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування є можливим налагодження інформаційної взаємодії між учасниками суспільних правовідносин та владними суб'єктами, що дозволяє досягти балансу приватного та публічного інтересів у задоволенні потреб представників різних соціальних груп. Теоретичну цінність мають висновки Р.А. Коваль щодо структурної характеристики механізму інформаційного забезпечення здійснення повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, де виокремлюється внутрішньо структурні елементи та зовнішні структурні елементи (Коваль, 2008: 18).

Таким чином, в сучасному суспільстві відбуваються важливі зміни, де інформаційне забезпечення все більше відіграє більш важливу роль. Оскільки технології та інформаційні процеси швидко розвиваються, термінологія у сфері інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації справді може ставати більш складною.

Нові технології та підходи виникають зі швидкістю світла, і це призводить до появи нових термінів та понять для опису їхніх функцій та можливостей. Інформаційне забезпечення органів публічної адміністрації охоплює різноманітні аспекти, включаючи кібербезпеку, обробку даних, електронну адміністрацію та інше. Кожен з цих аспектів вимагає своєї унікальної термінології. З розвитком інформаційних технологій виникає потреба в створенні нових правових конструкцій для регулювання цих процесів. Таке правове регулювання часто супроводжується виникненням нових юридичних термінів.

Для вирішення цього виклику важливо встановлювати стандартизовані терміни та дефініції, активно взаємодіяти зі спеціалістами та експертами галузі, і регулярно апдейтити термінологію відповідно до змін в сфері інформаційного забезпечення. Такий підхід допоможе

забезпечити чітке та однозначне розуміння понять у цій сфері, сприяючи ефективному використанню та регулюванню інформаційних процесів в публічній адміністрації.

Отже, інформаційне забезпечення органів публічної адміністрації – це комплекс заходів та ресурсів, спрямованих на забезпечення ефективного обміну, зберігання, обробки та захисту інформації, що стосується функцій та діяльності державних установ. Це включає в себе різні аспекти, такі як технічні засоби, правові норми, процеси обробки інформації та безпекові заходи.

Висновок. Основні елементи інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації включають: інформаційні технології (IT) для обробки та зберігання інформації, в тому числі електронні бази даних, хмарні технології, програмне забезпечення для автоматизації рутинних процесів; захист інформації через розробку та впровадження заходів безпеки для запобігання несанкціонованому доступу, втрати чи пошкодженню даних, в тому числі кіберзахист, захист від втрати даних, шифрування та інші технічні та організаційні заходи; нормативно-правове регулювання питань із обробки та захисту інформації в органах публічної адміністрації, що може включати в себе закони про захист персональних даних, доступ до інформації, кібербезпеку та інші аспекти; формування процедур та стандартів обробки інформації, зокрема, стандартів якості, забезпечення конфіденційності та доступності даних; навчання та розвиток персоналу та кадрового забезпечення того, щоб персонал органів публічної адміністрації мав необхідні навички та знання для ефективної роботи з інформацією, а також розуміння важливості безпеки даних.

Отже, інформаційне забезпечення є стратегічно-важливим елементом для забезпечення ефективності та прозорості діяльності державних органів та забезпечення їхньої відповідності вимогам національної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Корчинський О. І. Інформаційне забезпечення судової діяльності: проблеми і перспективи розвитку в Україні (друга міжнародна щорічна конференція). URL: <http://aphd.ua/publication-257>
2. Басалаєва А. В. Вибірчі права громадян України як предмет захисту адміністративними судами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2016. № 40. Т. 3. С. 44–49.
3. Leheza Y. O., Volkova Y. A. Applicability of procedural reflection of the court in the settlement of electoral disputes (analysis of the practice of the ECHR). *Правова позиція*. 2022. №22. С. 117–120.
4. Блінова Г. О. Адміністративно-правові засади інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації в Україні: актуальні питання теорії та практики. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2019. 545 с.

5. Таіров Анар Іслам огли. Інформаційне забезпечення функціонування органів державної влади: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.03. Нац. акад. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. К., 2010. С. 42–45.

6. Коваль Р. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів влади: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2008. 20 с.

REFERENCES:

1. Korchynskiy, O. I. (2016). Informatsiine zabezpechennia sudovoi diialnosti: problemy i perspektyvy rozvytku v Ukraini [Information security of shipping activities: problems and prospects for development in Ukraine (another international conference)] (druha mizhnarodna shchorichna konferentsiia). Retrieved from <http://aphd.ua/publication-257> [in Ukrainian].

2. Basalaieva, A. V. (2016). Vyborchi prava hromadian Ukrainy yak predmet zakhystu administratyvnymy sudamy [The election of the rights of Ukrainian citizens as a subject of protection by administrative courts]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii «Pravo»*. № 40. Т. 3. S. 44–49 [in Ukrainian].

3. Leheza, Y. O., Volkova, Y. A. (2022). Applicability of procedural reflection of the court in the settlement of electoral disputes (analysis of the practice of the ECHR) [Applicability of procedural reflection of the court in the settlement of electoral disputes (analysis of the practice of the ECHR)]. *Pravova pozytsiia*. 2022. №22. S. 117-120 [in Ukrainian].

4. Blinova, H. O. (2019). Administratyvno-pravovi zasady informatsiinoho zabezpechennia orhaniv publichnoi administratsii v Ukraini: aktualni pytannia teorii ta praktyky [Administrative and legal ambushes of information security of public administration bodies in Ukraine: current nutritional theory and practice]. *Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia doktora yurydychnykh nauk zi spetsialnosti 12.00.07 – administratyvne pravo i protses; finansove pravo; informatsiine pravo*. Zaporizkyi natsionalnyi universytet, Zaporizhzhia. 545 s. [in Ukrainian].

5. Tairov Anar Islam ohly, (2010). Informatsiine zabezpechennia funktsionuvannia orhaniv derzhavnoi vlady [Information for ensuring the functioning of state authorities]: avtoref. dys. ... kand. polit. nauk: 23.00.03. Nats. akad. nauk Ukrainy; In-t derzhavy i prava im. V.M. Koretskoho. Kyiv. S.42–45 [in Ukrainian].

6. Koval, R. A. (2008). Informatsiino-analitychne zabezpechennia diialnosti orhaniv vlady [Information and analytical security of the activities of government bodies: author's abstract]: avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.02. Klasychn. pryvat. un-t. Zaporizhzhia. 20 s. [in Ukrainian].